Ніва

ОРГАН ГАЛОЎНАГА ПРАЎЛЕННЯ БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА

№ 1 (256)	ГОД VII	БЕЛАСТОК 7 СТУДЗЕНЯ 1962 ГОДА	ЦАНА 60 ГР.

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

ЧАГО ВЫ СПАДЗЯЕЦЕСЯ АД 1962 ГОДА?

АДКАЗВАЕ СТАРШЫНЯ ГП БГКТ ЛІДЗІЯ БЯЛЕЦКАЯ

Канец і пачатак каляндарнага года заўсёды з'яўляецца тым кульмінацыйным пунктам, калі кожная інстытуцыя ці грамадская ўстанова імкнецца падсумаваць вынікі гадавой працы, аналізуе дасягненні і недахопы. Беларускае грамадска - культурнае таварыства вітае Новы 1962 год новымі дасягненнямі ў галіне асветы і культуры. У мінулым годзе поўнасцю ўкамплектаваўся і палепшыўся дабор кадры працаўнікоў нашага таварыства, што дае магчымасць выконваць свае абавязкі на вышэйшым узроўні. Дзякуючы лепшай арганізацыі працы з кожным годам павышаецца ўзровень навучання ў нашых беларускіх школах. Паступова пашыраецца асвета для дарослых, ужо ў сучасны момант маем 7 вячэрніх курсаў навучання беларускай мовы і літаратуры. Сарганізавана 20 сталых лектарскіх пунктаў, дзе праводзяцца лекцыі на розныя тэмы: сельскагаспадарчага характару, юрыдычныя парады, даклады, які закранаюць пытанні бягучай палітыкі. Гэтую форму працы неабходна пашырыць у гэтым годзе, з тым, што трэба ўзбагаціць тэматыку лекцый, зрабіць яе больш цікавай і разнастайнай.

Наглядаюцца дасягненні і ў галіне мастацкага руху. Калектыў песні і танца пры ГП пад кіраўніцтвам дырыжора Г. Куляшэвіч рыхтуе новую цікавую праграму, з якой выступіць у канцы лютага.

Эстрада «Лявоніха» у мінулым годзе дала каля 300 канцэртаў у самых аддеглых вёсках нашага ваяводства і па-за яго межамі. Новы год сустракае эстрада новай праграмай. Праца эстрады павінна разгарнуцца шырэй. Тым больш, што ў канцы 1961 г. яна атрымала цэнны падарунак — мікробус «Нысу», які дзяржава прыдзяліла Таварыству для культурна - асветных мэт, што палепшыць умовы падарожжа ўдзельнікам эстрады. Апрацоўваючы план дзейнасці 1962 года, ГП брала пад увагу недахопы і новыя заданні, якія стаяць перад намі. Распрацаваны ўдзел Таварыства ў мерапрыемствах звязаных са святкаваннем 20-ай гадавіны паўстання ППР. Будуць праведзены шматлікія даклады, гутаркі праз радыёвузлы і лектарскую групу

(Працяг на стар.5)

БЕЛАСТОЦКІЯ «ПЛЯНТЫ» ЗІМОЮ. Фота: Г. Рагазінскі

СТЫПЕНДЫЯ, І ШТО ДАЛЕЙ

У нашых вышэйшых навучальных установах навука не толькі бясплатная, але дзяржава забяспечвае студэнтам утрыманне — даюцца стыпендыі і памяшканне ў інтэрнаце. Самыя здольныя студэнты, якія многа абяцаюць на будучыню, атрымліваюць нават спецыяльныя стыпендыі.

Дагэтуляшняя стыпендыяльная сістэма не вытрымала перад пазітыўным вырашэннем справы адносна працы абсальвентаў вышэйшых навучальных устаноў. Справа ў тым, што студэнт у час навукі атрымліваў стыпендыю, карыстаўся месцам у студэнцкім доме, адным словам — на яго навуку выдаваліся дзяржаўныя, нашы супольныя грошы, а калі такі студэнт стаўся абсальвентам, шукаў працы на сваю руку. «Рыба — дзе глыбей, чалавек — дзе лепей», — гаворыць народная прыказка. Але малады, без жыццёвай практыкі чалавек не заўсёды можа знайсці сабе месца працы, каб апраўдаць перад грамадствам, перад дзяржавай усю апеку і здабыццё прафесіі ў час навукі. Гэтая поўная свабода і стыхійнасць у пошуках і падыманні працы абсальвентамі не ідзе на карысць не толькі запатрабаванням грамадска - дзяржаўнага значэння, але нават не ідзе на карысць самім абсальвентам. Чаму? Маладыя людзі часта з'яўляюцца славалюбнымі, маюць амбіцыі не быць падобнымі да людзей свайго асяроддзя.

(Працяг на стар. 4)

АКТЫВІСТАМ, ЧЛЕНАМ І СІМПАТЫКАМ БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА - КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА ЖАДАЕМ У НОВЫМ 1962 ГОДЗЕ ДАЛЕЙШЫХ ПОСПЕХАЎ У ГРАМАДСКАЙ ПРАЦЫ І ШЧАСЦЯ Ў АСАБІСТЫМ ЖЫЦЦІ.

ГП БГКТ

НАШЫМ ЧЫТАЧАМ І СІМПАТЫКАМ ШЛЕМ САРДЭЧНЫЯ НАВАГОДНІЯ І СВЯТОЧНЫЯ ПАЖАДАННІ!

РЭДАКЦЫЯ

УВАГА, НОВЫ КОНКУРС!

АД 1 СТУДЗЕНЯ ДА 30 КРАСАВІКА 1962 года ПРАВОДЗІЦЦА НОВЫ, ЦІКАВЫ КОНКУРС ПАД ЛОЗУНГАМ „ЧЫТАЕМ КНІЖКІ НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ"

І УЗНАГАРОДА — 1000 зл.
ІІ УЗНАГАРОДА — 800 зл.
ІІІ УЗНАГАРОДА — 700 зл.
ТРЫ IV УЗНАГАРОДЫ ПА 500 зл.

Аб умовах конкурсу чытайце на стар. 7.

МІХАІЛ ДУДЗІН

БУРШТЫН

Бурштыну зыркага драбок,
Нібы заранкі зрок,
У падарунак нам з табой
Вячорны даў прыбой.

Празрысты, як крася акрас,
Як з красак чысты мёд,
Да іншых дойдзе, як да нас
Дайшоў праз безліч год.

Стагоддзяў дар, ён выплыў з дна,
Стуль, дзе зямля цвіла,
А ў глыбіні яго відна
Застылая пчала.

І я над безданню часін
Гатовы у палёт,
Дазнацца каб, з якіх раслін
Яна збірала мёд.

Люблю жыццё. Яно расказ
Вядзе насустрач дням.
Якое шчасце ёсць у нас —
Вядома толькі нам.

Цяпер ужо не наўздагад
Наш розум знойдзе ход,
Каб знаць, дзе ёсць сапраўдны яд
І дзе сапраўдны мёд.

Любоў, яе не ўзяць гадам,
Не адабраць любоў.
Я сам, я сам яе раздам,
Каб зноў, і зноў, і зноў

Яна на радасць маладым
Святлістым бурштыном
Скрозь сотні год прыйшла к жывым
Гарэць жывым агнём.

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

ЧАГО ВЫ СПАДЗЯЕЦЕСЯ АД 1962 ГОДА?

АДКАЗВАЕ ПАЛІТЫЧНЫ КАМЕНТАТАР УЛАДЗІМІР ЛАЗІНСКІ

Чаго спадзяюся ад 1962 года? Фармулюючы такім чынам запытанне, рэдакцыя дала мне цяжкое заданне. Рэдакцыі не разыходзіцца, зразумела, пра тое, каб даведацца, чаго спадзяюся ад 1962 г. я, звычайны чалавек, які мае свае асабістыя пажаданні, спадзяванні і мары. Разыходзіцца тут хутчэй пра іншыя, мае спадзяванні — спадзяванні больш рэальнага характару, звязаныя з міжнародным жыццём, якім займаюся ўжо шмат гадоў.

Адказ у гэтым выпадку цяжкі па дзвюм прычынам. Перш за ўсё таму, што я стаўлю перад 1962 годам высокія патрабаванні. Хацелася б, каб новы год прынёс усім нам у падарак усеагульнае раззбраенне, каб быў ужо неўзабаве падпісаны дагавор, гарантуючы мірнае суіснаванне сацыялістычных і капіталістычных дзяржаў, каб у самым глыбейшым месцы акіяна апынуліся ўсе запасы атамных і вадародных бомб, а грошы, якія скарыстоўваюцца на збраенні, былі прызначаны на прадукцыю трактараў, дзіцячых калясак і халадзільнікаў. Гэтыя падзеі ў 1962 годзе чалавек прывітаў бы з самай вялікай радасцю. Аб такім годзе з незвычайнай удзячнасцю гаварылі б наступныя пакаленні.

Справа ў тым, што гэтыя ўсе пажаданні людзей пакуль што нерэальныя, іх нельга здзейсніць на працягу кароткіх дванаццаці месяцаў. Застаюцца тады актуальнымі пажаданні палітычнага каментатара, пажаданні больш рэальнага характару. Зразумела, што і ў гэтым выпадку неабходная адна агаворка: хай чытачы не спадзяюцца, што ўсё, аб чым пойдзе размова, павінна здзейсніцца. На жаль у дыпламатыі ў сувязі з існаваннем супрацьлеглых тэндэнцый пануюць другія правілы, чым, напрыклад, тыя, з якімі маем дачыненне ў народнай гаспадарцы.

Дык чаго ж мы можам спадзявацца 1962 годзе?

Перш за ўсё значна больш энергічнай дыпламатычнай дзейнасці з боку сацыялістычных дзяржаў, якія галоўным чынам будуць спрыяць захаванню міру ва ўсіх закутках зямнога шара. Больш рэальнага характару набывае справа падпісання пагаднення аб забароне ядзерных выпрабаванняў. Пасля чатырох год бясплодных спрэчак дагавор па гэтаму пытанню з'явіўся б дасягненнем, ачышчаючым у даслоўным і ў пераносным сэнсе атмасферу.

Сёння, менавіта, не нам, а Захаду патрэбны трывалы статус для Заходняга Берліна, як свабоднага і параўнальна дэмакратычнага па свайму характару горада. Здаецца, што ў 1962 годзе Захад зменіць свае адносіны да Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, як незалежнай і суверэннай краіны. На Захадзе ўсё больш разумеюць, што толькі афіцыяльнае прызнанне ГДР магло б прычыніцца да вырашэння германскага пытання шляхам непасрэднага пагаднення паміж дзвюма германскімі дзяржавамі.

Толькі сустрэча Хрушчова і Кенедзі магла б прывесці да ўрэгулявання ўсіх праблем, звязаных з раззбраеннем і германскім пытаннем. Хто ж не разумее гэтага відавочнага факту, што мірнае развіццё планеты залежыць у значнай ступені ад адносін паміж самымі магутнымі дзяржавамі — Савецкім Саюзам і Злучанымі Штатамі. Думка аб такой сустрэчы не з'яўляецца ўжо фантазіяй.

1962 год мае шансу стацца годам завяршальнага этапу каланіяльнай сістэмы. Новыя краіны засноўваюцца з незвычайнай хуткасцю, маладыя народы перажываюць свой перыяд «буры і націску». Вызваленчы рух з'яўляецца сёння найбольш магутным. калоніі ў Азіі, Афрыцы і Амерыцы не могуць ужо доўга існаваць. Веру, што Алжыр, Ангола, Заходні Ірыян. Радэзія і Гуяна будуць вітаць 1963 год ва ўмовах дзяржаўнай незалежнасці.

Мы павінны памятаць і аб тым, што бягучы год будзе чацвёртым годам савецкай сямігодкі і другім годам дваццацігадовай праграмы будовы камунізма. Бліжэйшыя месяцы павінны паказаць нам новыя магчымасці СССР, а тым самым і ўсебаковую перавагу сацыялізма над капіталізмам. Гэта можа праявіцца, напрыклад, у новым касмічным палёце савецкага касманаўта навокал Зямлі і Месяца, або ў нейкім вынаходстве, лікгідуючым работу чалавека ў цяжкіх умовах. Гэта павінна праявіцца ў шпаркім узросце прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці, у развіцці навукі і культуры. Развіццё Савецкага Саюза і ўсіх сацыялістычных дзяржаў будзе заахвочваць людзей да прагрэсіўных і лепшых форм жыцця.

Ці ж трэба дадаваць, што гэтыя факты будуць мець велізарнае значэнне для мірнага развіцця міжнародных адносін, для ўзросту рэвалюцыйнай хвалі? Гэта ўсё знаходзіцца ў сферы лагічнай паслядоўнасці фактаў. А калі так, дык кожны з нас мае ўсе падставы, каб з аптымізмам і даверам глядзець на 1962 год. Аптымізм людзей, якія бачаць сваю ўласную, з кожным годам больш магутную сілу, памагае ім у жыцці і рабоце, а пра гэта ж і разыходзіцца.

УЛ. ЛАЗІНСКІ

ВЕСТКІ БССР

РЭСПУБЛІКА Ў СЯМІГОДЦЫ

■ У 1960 годзе ў рэспубліцы было выраблена прамысловай прадукцыі ў 4,3 раза больш, чым у перадваенным 1940 годзе.

■ У 21 раз павялічылася ў параўнанні з 1940 годам валавая прадукцыя машынабудавання і металаапрацоўкі — асноўных галін беларускай прамысловасці.

■ У 1959 — 1960 гадах рэспубліка вырабіла трактараў у два разы больш, штучнага валакна ў 2,2 раза і матацыклаў у 27 разоў больш, чым іх выпускалася ў 1940 годзе ва ўсім Савецкім Саюзе, а металарэжучых станкоў амаль столькі ж, колькі было іх выраблена ўсёй краінай у 1935 годзе.

■ За першыя два гады сямігодкі ў рэспубліцы выпушчана прамысловай прадукцыі на 10 працэнтаў больш, чым вызначалася планам, і больш, чым за ўсю пятую пяцігодку.

■ 95 прадпрыемстваў Беларускага саўнаргаса дасягнулі ўжо ўзроўню прамысловай вытворчасці, прадугледжанага на канец сямігодкі.

■ 300 прадпрыемстваў працуюць з апярэджаннем кантрольных лічбаў сямігадовага плана ад 1 да 4 год.

■ Станкі, аўтамабілі-самазвалы, сельскагаспадарчыя машыны і іншыя вырабы з маркай беларускіх прадпрыемстваў экспартуюцца больш чым у 50 краін свету, у тым ліку ў Індыю, Афганістан, Аб'яднаную Арабскую Рэспубліку, Рэспубліку Куба, у краіны народнай дэмакратыі.

■ З кожным днём лепшым становіцца жыццё савецкага чалавека. Вось лічба, якая ярка пацвярджае гэтыя словы: у 1960 годзе ў разліку на душу насельніцтва ў рэспубліцы прададзена тавараў у 3,4 разы больш, чым у 1940 годзе.

■ Цяпер у рэспубліцы працуюць 1342 дзіцячыя ўрачы. Яшчэ пяць гадоў назад іх было толькі 917.

■ У рэспубліцы працуюць больш як сто дзіцячых кансультацый, 21 дзіцячы санаторый. Гэтым летам 100 тысяч дзяцей працоўных пабывала ў піянерскіх лагерах.

■ Толькі сёлета 120 тысяч працоўных Беларусі адпачывалі ў санаторыях, дамах адпачынку, на курортах.

«Голас Радзімы».

Перадавыя людзі сямігодкі. Гэтымі апаратамі даярка саўгаса «Падлессе» Гомельскай вобласці Ніна Пастухова доіць 96 кароў. За поспехі ў працы яна ўзнагароджана Ганаровай Грамагай Вярхоўнага Савета БССР.

БЕЛАСТОЦКАЯ ХРОНІКА

28.XII.1961 г. адбылося пасяджэнне навуковага гуртка пры ГП БГКТ. На пасяджэнні абмеркавана тры працы прысланыя для навуковага зборніка, а менавіта: Васіля Белазовіча аб Паўлюку Бахрыме, Мар'яна Пілюкевіча аб матэрыяльнай культуры Сакольшчыны і Францішка Берніковіча аб польска-беларускіх суадносінах у студзеньскім паўстанні.

*

28.XII.1961 г. у Беластоку ў актавай зале Акадэміі медычнай адбыўся міжваяводскі турнір тарыскага танца.

Першае месца заняла пара: Рышард Шалапскі — Ганна Шыдэк (Варшава), другое: Чэслаў Кудэлянка — Яніна Долкін (Беласток).

*

29.XII.1961 г. у выставачнай зале Дома прафсаюзаў у Беластоку адкрылася выстаўка, прысвечаная 20-годдзю стварэння ППР. Яна адлюстроўвае дзейнасць Польскай рабочай партыі на Беласточчыне. Выстаўку адкрыў І-шы сакратар ВК ПАРП А. Лашэвіч.

*

30.XII.1961 г. — 1.I. 1962 г. урачыста на традыцыйных балях сустрэлі беластачане новы 1962 год. Навагодні баль адбыўся таксама ў будынку ГП БГКТ, дзе святкавалі Новы год актывісты Таварыства, калектыў песні і танца і эстрада «Лявоніха».

*

2.I.1962 г. у Беластоку Таварыства свядомага мацярынства адкрыла перадшлюбную парадню для асоб, якія маюць намер жаніцца.

МІЛАШ КРНО

Я ВЯРНУСЯ ЖЫВЫ

Белы як смерць у кабінет Налепкі ўвайшоў падпалкоўнік Жак. Левай рукой ён трымаўся за сцяну, ніжняя губа яго дрыжэла. У гэтую хвіліну ён быў падобны да першакласніка, пакаранага настаўнікам. Ён не мог вымавіць ні слова. На сівой галаве тырчалі маленькія вушы, а нізкі, узараны маршчынкамі лоб хмурыўся.

Налепка стаяў ля акна і думаў, чаму гэта ён прыкаціў на танку і без папярэджання? І таму, што Жак усё яшчэ маўчаў, Налепка, нібы жадаючы абудзіць падпалкоўніка, запытаў:

— Што здарылася, пане падпалкоўнік?

Жак, не гледзячы на яго, пацёр далоні і прыдушаным голасам прашаптаў:

— Палкоўнік прыслаў мяне па вас. — Пераве́ўшы дух, ён сказаў: — Ліха ведае што. Гобза паведаміў

яму, што ўчора трое нашых салдат уцяклі да партызан. А хіба іх упільнуеш? — уздыхнуў Жак.

— А вас Гобза не інфармаваў?

Жак безнадзейна пакруціў галавой і ціха сказаў:

— Збірайцеся, пойдзем.

У дзвярах з'явілася галава сяржанта Хована, які непрыкметна з-за спіны Жакаківаў Налепку:

— Вас шукаюць, — шапнуў ён.

— Добра, — голасна адказаў Налепка і звярнуўся да Жака: — Пойдзем, пане падпалкоўнік.

Палкоўнік Палфоўсэк, высокі, дужы пяцідзесяцігадовы чалавек з добрай вайсковай выпраўкай, нервова хадзіў па кабінеце Жака. Ён нават не падаў Налепку рукі і толькі кіўком галавы паказаў на крэсла, запрашаючы сесці.

— Я думаў, што вы сумленны афіцэр, — звярнуўсу ён да Налепкі на ламанай славацкай мове, — але чуткі пра вас ходзяць вельмі паганыя.

Налепка сядзеў, як на хаўтурах. Позірк яго спыняўся то на дзвярах, то на акне, то на Палфоўсэку, які стаяў сярод пакоя, залажыўшы за спіну рукі.

— Я судэцкі немец, — горда грымеў яго бас. — Па просьбе вашых улад я служу ў славацкай арміі. Але, разумееце, я не цярплю алібістаў! — закрычаў ён. — А вы алібіст, Налепка!

Позіркі іх сустрэліся. Палкоўніку здалося, што Налепка хоча нешта сказаць, і ён заспяшаўся:

— Вы карыстаецеся славай добрага афіцэра ў нашай арміі, а самі ўвесь час пазіраеце на Маскву. Маўчыце! — ён рассек рукой паветра. — Гэта так!

Пасля ён адвярнуўся да яго спіной і зрабіў два крокі да Жака, які слухаў яго апусціўшы галаву.

— Расказвайце, што вы рабілі ў Оўруцкім астрозе?

Налепка быў падрыхтаваны да гэтага пытання. Ён хацеў было ўстаць з крэсла, але палкоўнік зрабіў яму знак, каб ён сядзеў. Налепка нахіліўся ўперад і адказаў:

— Я прыйшоў туды з обер-лейтэнантам Браўнісам, калі астрог быў пусты ўжо.

— Скажыце, — строга запытаў палкоўнік Палфоўсэк, — вы маеце сувязь з партызанамі?

Гэтае пытанне ашаломіла Налепку. Ён паправіў акуляры, пацёр пальцамі скроні і адчуў, як кроў прыліла да яго твару. Сэрца Налепкі забілася так моцна, што яму здалося, нібы ён чуе яго ўдары ў кожнай часцінцы свайго цела.

Позірк Налепкі выслізнуў на вуліцу, дзе ля танка сабралася процьма салдат. Пачуццё бездапаможнасці адразу пакінула яго. Яны выратуюць яго, пойдуць за ім, думаў Налепка.

— Гаварыце, — наступаў палкоўнік.

— Прызнаюся, пане палкоўнік, — я сустракаўся з падазронымі людзьмі.

Налепка сказаў гэта так спакойна, што палкоўнік

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

ЧАГО ВЫ СПАДЗЯЕЦЕСЯ АД 1962 года

АДКАЗВАЕ СТАРШЫНЯ ЛІТАБ'ЯДНАННЯ АЛЕСЬ БАРСКІ

Веру, што наступны год будзе лепшым чым мінулы. Падрастуць дзеці, пасталее моладзь, папрыгажэюць дзяўчаты, а паэты напішуць лепшыя чым дагэтуль вершы. У парках будзе больш дрэў і закаханых. На загонах патаўсцеюць каласы і яскравей закрасуюць валошкі. БГКТ і «Ніва» пашыраць уплывы. Літаб'яднанне павялічыцца. Наша справа здабудзе новых прыхільнікаў і сяброў.

Гэта калі ідзе аб нас, а чалавецтва?

Яшчэ не вызваліцца цалкам ад трывогі, але вайны не будзе. Людзі пралажаць новыя шляхі ў Космас. Падыдуць бліжэй да сонца. Пасінее неба. Папрыгажэе свет. Падабрэе чалавецтва. Менш будзе смутку, слёз, фальшы, катэгарычнасці, а больш радасці, шчырасці, праўды і ласкі. Народы будуць часцей усміхацца і з большым даверам глядзець сабе ў вочы.

У 1962 годзе чалавецтва не зможа яшчэ цалкам ажыццявіць адвечную мару аб трывалым міры, але замацуе згоду і павялічыць надзею. І таму, працягваючы рукі на спатканне Новага Года, я поўны трывожным і неспакойным аптымізмам.

АЛЕСЬ БАРСКІ

ПЕРАД 20 ГАДАВІНАЙ СТВАРЭННЯ ППР

Яны заслужылі на асаблівую пашану

Некалькі дзён пасля майго вяртання з канцлагера ў кастрычніку 1945 года, мой бацька адвёў мяне ўбок і ціха сказаў:

— Міша, у вёсцы Шымкі партыя ёсць, і я ўжо да яе запісаўся. Да яе ўжо і Васіль Дзун і Юрка Раецкі з Шымкаў належаць. Кажуць, што гэта Камуністычная партыя, толькі цяпер называецца інакш.

Ну, калі гэта камуністычная партыя, дык і я ў яе запішуся. Я ж былы камсамолец, і марай кожнага камсамольца было імкненне да таго, каб быць членам камуністычнай партыі. Праз некалькі дзён мяне прынялі ў яе рады. Праз нейкі час мне ўдалося прыцягнуць да партыі Мірона Грыко, Осіпа Салаўя і яшчэ некалькіх больш ідэйных хлапцоў. Такім чынам у нашай вёсцы Старой Лупляніцы паўстала партарганізацыя. Час тады быў вельмі неспакойны. Банды нападалі нават на мірнае насельніцтва. У Нараўцы разбілі яны гміну і забілі войта. У Міхалове разбілі пастарунак міліцыі і забілі яго каменданта. Вясной 1946 года банда былога нямецкага каменданта паліцыі Урвана спаліла вёску Буды, Беластоцкага павета. Становішча было цяжкое. Сядзець з заложанымі рукамі нельга было. Трэба дзейнічаць. Таварышы ў партарганізацыі ў Шымках пачалі сачыць за бандай, каб знішчыць яе. У Лупляніцы аб існаванні нашай партарганізацыі спачатку ніхто не ведаў. Сходы мы рабілі вечарамі і сыходзіліся на іх так, каб нас ніхто не бачыў. На адным са сходаў рашылі сарганізаваць ОРМО і ўзяцца за зброю. Да ОРМО уступілі амаль усе члены партыі і некалькі беспартыйных маладых хлапцоў. Тое самае адбылося і ў вёсках Шымкі і Ляваневічы, дзе дзейнічалі таварышы Юрка Раецкі, Васіль Дзун і Віктар Гогель. Банды адышлі з той мясцовасці. Дзейнасць нашых партарганізацый станавілася ўсё больш актыўнай.

*

У павятовым камітэце ППР у Беластоку І сакратаром быў тав. Кунат, і калі яго перавялі да працы ў ваяводскі камітэт, дык да прыезду тав. Гайдучэні застаўся толькі адзін тав. Мурашкоўскі. Членаў партыі да таго часу, пакуль стаялі часці Савецкай Арміі, было больш, а калі яны адышлі, дык ізноў пачалі дзейнічаць банды. Шмат членаў партыі вымушаны былі пакінуць свае вёскі і пайсці ў горад. Існавалі толькі партарганізацыі ў Гарадку, Міхалове, Страшаве, Белявічах, Мялешках, Зубрах, Шымках, Лупляніцы і ў некалькіх іншых мясцовасцях. Павятовая партарганізацыя налічвала не больш чым сотню чалавек. Асабліва сільнай і актыўнай была партарганізацыя ў Гарадку, дзе сакратаром гміннага камітэта быў тады тав. Лісоўскі. Акрамя яго былі тады там такія баявыя таварышы, як Юльян Парэмбскі, Надзя Гайдук, Уладзімір Ціванюк, камендант ОРМО Грэсь і многія іншыя. Удзень працавалі яны ўполі, а ўначы са зброяй у руках ахоўвалі свой пасёлак ці ішлі ў паход, ганяючыся за бандамі. Перад павятовым камітэтам ППР у Беластоку, куды мяне накіравала партыя на работу ў чэрвені 1946 года, стаяла баявая задача: разбудаваць партарганізацыю, павялічыць лік яе членаў, стварыць у вёсках баявы атрад ОРМО да барацьбы з бандамі і правесці палітычную дзейнасць сярод насельніцтва, каб у час рэферэндума і выбараў разграміць Мікалайчыкавую ПСЛь.

Мне, як інструктару, даручана было ездзіць па вёсках, весці палітычную работу і арганізаваць новыя партарганізацыі. Як сёння памятаю, я прыехаў у вёску Буды. Там уступіла памятаю 5 чалавек. На гэтым жа сходзе выбраны быў сакратар партарганізацыі і ўтвораны атрад ОРМО. З Будаў я пайшоў у іншыя вёскі, як Назасады, Бахуры, Юшкаў Груд, Вейкі, Падазераны, Баршчэва, Азяблы і іншыя, дзе такім жа чынам былі арганізаваны партарганізацыі і атрады ОРМО, якім тав. Папольскі (ён быў тады павятовым камендантам ОРМО) выдаваў зброю і абучаў. У рады партыі прыбывала ўсё больш і больш новых членаў, утвараліся новыя партарганізацыі, так што перад выбарамі ў сейм у канцы 1946 года павятовая партарганізацыя налічвала ўжо некалькі соцен членаў. Гэта былі людзі, якія не баяліся ні пагрозы бандаў, ні іх смяротных прыгавораў і ніякіх цяжкасцей. На заклік партыі пэпээраўцы пакідалі свае хаты і сем'і, прыязджалі ў Павятовы камітэт, бралі зброю і ехалі ў небяспечныя мясцовасці ахоўваць выбарчыя ўчасткі, праводзіць палітычную работу. Многія з іх аддалі сваё жыццё за справу партыі, многія сталіся сапраўднымі героямі, якія заслугоўваюць сёння на асаблівую ўвагу і пашану, асабліва сёння перад 20 гадавінай з дня аснавання Польскай Рабочай партыі.

МІХАСЬ НАСОВІЧ

МАЛАНКАВАЯ АНКЕТА

ГОЛАС МАЕ „ЛЯВОНІХА"

ЯНКА БЛІЗНЮК — саліст і эстрадны канферансье. Нарадзіўся ў Клейніках, Гайнаўскага павета (24 гады, халасты). Спяваць пачаў ад 1959 года, калі адбываў вайсковую службу. Выступаў у вайсковай эстрадзе. «Лявоніху» першы раз пабачыў у Дубічах Царкоўных у мінулым годзе.

— «Лявоніха» захапіла мяне, — кажа Блізнюк. — Па начах снілася. У канцы вымушаны быў да яе прыехаць. Выпрабавалі голас і прынялі.

— Адно з цікавейшых прыключэнняў? Тады, калі эстрада выступала ў Клейніках. Адзін з нумараў эстрады — гэта дыялаг аб адукацыі дзеда, як дзед закончыў царкоўна-прыхадскую школу і стаў працаваць дзякам.

У час выступлення эстрады сярод слухачоў быў мой родны дзядуля. А ён і з'яўляецца дзякам у Клейніцкай царкве. Ну, вядома, калі я выступіў у гэтым дыялагу — дык людзі ад смеху аж за жываты браліся. Выходзіць, што я сапраўды расказваў аб родным дзядулі.

— Ну, а дзядуля не пакрыўдзіўся?

— Не, ён жа разумее, што гэта гумар. і што не аб ім жа быў напісан дыялаг.

Найбольш любімымі песнямі Блізнюка з'яўляюцца беларускія лірычныя песні.

— Мая самая задушэўная песня, — кажа Блізнюк, — гэта: «Дзе ты, чарнавокая...». Шукаю ўсё яе і знайсці не магу.

НАПРАМАК — ВЁСКА

Восенню 1961 г. прыступіла да дзейнасці лектарская група, сарганізаваная ГП БГКТ. Да канца мінулага года было праведзена 32 гурткі. Яны ахоплівалі справы сельскай гаспадаркі, міжнароднай абстаноўкі, гаспадарча-юрыдычныя, электратэхнікі на штодзень, літаратуры.

У бліжэйшы час гутаркі лектарскай групы Таварыства пашырацца на тэмы медыцыны і касмічных палётаў.

М. К.

аж здрыгануўся. Сівыя бровы яго раптам узняліся ўгору, а вочы ўпіліся ў твар Налепкі.

— Я з'яўляюся ад'ютантам камандзіра палка, — карыстаючыся разгубленасцю палкоўніка, сказаў Налепка.

— Ну і што з таго?

— Я павінен займацца інфармацыйнай дзейнасцю, — выпаліў адным духам Налепка. — Надпаручнік Гобза не здатны да гэтай работы. Хто папярэдзіў обер-лейтэнанта Вольфа, што партызаны збіраюцца мініраваць чыгунку?

Твар палкоўніка стаў крыху лагаднейшым. Ён чакаў, што Налепка будзе адмаўляцца. А цяпер ён злаваўся сам на сябе. Уяўленне яго аб Налепкавых злачынствах лопнула, як той мыльны пузыр.

— Я ведаю, што вы папярэдзілі нямецкае камандаванне, — сказаў палкоўнік.

Цяпер Налепка быў на кані. Палкоўнік злагаднеў, і голас яго стаў мякчэйшым. Налепка зразумеў, што мае зручны, і, можа, адзіны выпадак, каб заваяваць поўнае давер'е палкоўніка.

— У Оўручы, напрыклад, я адпусціў партызанскага сувязнога, — працягваў упэўнена Налепка, — калі ўсё высветліў пра яго атрад. Абавязаў паведамляць мне пра ўсе іх намеры.

Салдаты снавалі пад вокнамі кабінета, і Налепка адчуваў сябе яшчэ больш упэўнена. Ён паглядзеў палкоўніку смела ў вочы і ўсміхнуўся:

71

— Сувязны прыходзіць да мяне кожную суботу. Вы нават не ўяўляеце, колькі дыверсій мы ім сарвалі! Хоць бы і тут, у Капцэвічах. Але я не ўраднік і пісаць пратаколаў не люблю.

Палкоўнік сеў у крэсла. Яго паголеная патыліца стала раптам чырвонай. Цяпер, калі ён крыху супакоіўся, яму стала сорамна перад самім сабой, што ён, нібы той баран, накінуўся на афіцэра, які так аддана служыць нямецкай імперыі. Гобза проста зайздросціць яму.

— Таго, што вы расказалі, мне досыць, — устаўшы з крэсла, сказаў Палфоўсэк. — Але вашую бараду трэба ліквідаваць. Яна правакуе. Гэта мой загад, разумееце?

Палкоўнік працягнуў Налепку руку і дадаў:

— Я заўсёды падтрымаю вас. І верце ў нямецкую зброю! Убачыце, што Сталінград гэтымі днямі будзе ў нашых руках.

Налепка ўзяў пад казырок, і твар яго стаў вельмі сур'ёзным.

— Дзякую, пане палкоўнік.

Ён адчыніў дзверы і ледзь не разбіў Хovану нос. Непрыкметна пацісну́ўшы яго руку, ён прашаптаў:

— Хлопцаў можаш адпусціць!

Назаўтра раніцой 101-ы славацкі полк атрымаў ад камандзіра дывізіі дзве фанаграмы наступнага зместу: «Падпалкоўніку Жаку. Загадваю, каб да

72

18.00 Налепка зголіў сваю рускую бараду. Палкоўнік Палфоўсэк.»

«Падпалкоўніку Жаку, капітану Налепку, надпаручніку Гобзе. Загадваю тэрмінова высветліць, хто хаваецца пад імем Рэпкін. Гэтым цікавіцца служба бяспекі. Палкоўнік Палфоўсэк».

Налепка задумаўся. Гэта другая фанаграма вельмі трывожыла яго. Учора яму пашанцавала выскачыць з пасткі, якую падрыхтаваў яму Палфоўсэк, але гэта, відаць не ўсё. У руках у яго могуць быць новыя доказы. Але чаму тады ён адрасуе фанаграму і яму, Налепку? А можа ён хоча ведаць, што будзе рабіць цяпер Налепка? Гэта магчыма. Але, успомніўшы аб тым, як давярае яму маёр Гірнер, Налепка супакоіўся.

Як відаць, ім добра даўся ў знакі Рэпкін, калі яны так цікавяцца ім. Гэта і непакоіла і радавала Налепку. Хоць і адвёў ён ад сябе падазронасць, а небяспека не мінула. Калі не яго, дык Рэпкіна яны ўзялі на мушку. Добра, што яго ратуе псеўдонім. Трэба трымаць вуха востра і ўзвесці кітайскую сцяну паміж сабой і Рэпкіным.

Зазвінеў тэлефон. Налепка ўзяў трубку і нахмурыўся. Ён сціснуў яе так моцна, ажно пабялелі суставы.

— Капітан Налепка слухае, — адказаў па-нямецку. — Калі ласка, пане маёр... Перайшлі трое, пане

(Працяг на стар. 7)

73

КАБ ЛЕПШ ПРАЦАВАЛІ ГУРТКІ БГКТ

... — А цяпер наступнае пытанне: «Як я буду працаваць, калі вярнуся з курса дамоў?». Адказваць ахвотных ёсць многа. А вось гаворыць Ніна Аліхфер з Семяноўкі (Гайнаўскі павет).

Люба Мінько. Яна была найлепшай салісткай курса.

— Мы будзем намагацца, каб як найшырэй, самім знаёміцца і знаёміць насельніцтва з нашай прыгожай беларускай літаратурай, будзем намагацца, каб родны часопіс «Ніва» знайшоўся ў кожнай хаце. Будзем імкнуцца да таго, каб нашы юнакі і дзяўчаты вучыліся ў школе сельскагаспадарчай падрыхтоўкі, каб у вёсцы быў сарганізаваны кулінарны курс і курс крою і шыцця. Наш гурток БГКТ шмат папрацаваў пры будове вясковай крамы. Грамадскім чынам мы таксама правядзем рамонт святліцы.

Але каб добра, паспяхова працаваў гурток БГКТ, неабходна наладзіць супрацоўніцтва з партыйнай арганізацыяй, з Прэзідыум грамадскай рады нарадовай, з Саюзам сялянскай моладзі, а таксама з іншымі арганізацыямі, існуючымі ў данай мясцовасці. Аб гэтым вельмі добра расказала Жэня Драўноўская з Нарвы, якая працуе там светліцовай.

Вольга Раецкая з вёскі Галады (Бельскі павет) падкрэслівае тое, што курс для актыву гурткоў БГКТ даў вельмі многа. Праўленні гурткоў не заўсёды ведалі, як арганізаваць працу, на што звяртаць галоўную ўвагу. Яна дае поўныя глыбокія адказы на ўсе пытанні старшага інструктара Галоўнага праўлення БГКТ Сакрата Яновіча, які вёў вечарыну - конкурс на найлепшы адказ, звязаны з працай гуртка, а таксама на найлепш выкананую беларускую песню.

А песню любяць усе ўдзельнікі курса. Сярод іх многа ёсць таленавітых выканаўцаў. А вось некаторыя з іх: Марыся Мішчук з Арэшкава, Сцяпан Гадзінскі з Катлоў, Зоя Якімчук з Крывой, Славамір Марчук, Валя Мароз з Койлаў,

Удзельнікі курса ў «Ніве».

Славамір Марчук найлепшы гумарыст курса.

Вера Кураш з Навасад, Люда Грыгарук з Галадоў і іншыя.

Люба Мінько з Трасцянкі спявала песню «Чаго стаіш вада мутна». Журы прызнала ёй першае месца, а старшыня Галоўнага праўлення БГКТ Лідзія Бялецкая ўручыла ёй кніжную ўзнагароду.

*

У двух 4-охдзённых курсах сарганізаваных для актыву гурткоў БГКТ, узяло ўдзел 69 асоб. Яны пазнаёміліся з заданнямі і формамі дзейнасці гурткоў БГКТ з палітыкай партыі ў нацыянальных справах, з тым, як павінен працаваць добры гурток на вёсцы.

Цікава прайшлі спатканні: з «Нівай», з прадстаўніком Ваяводскага праўлення сельскагаспадарчых гурткоў інжынерам Чэславам Рашкоўскім і з прадстаўніком Ваяводскага праўлення Саюза сялянскай моладзі Віталісам Ельскім.

Як сцвярджалі многія прадстаўнікі гурткоў БГКТ, пройдзены імі курс дапаможа паставіць дзейнасць гурткоў на вышэйшы ўзровень. Вось менавіта гэтага мы ім таксама ад усёй душы жадаем. (мх)

СТЫПЕНДЫЯ – і што далей

(Працяг са стар. 1)

Гэта адносіцца перш за ўсё да выходцаў з вёскі, якія пасля заканчэння навукі імкнуцца застацца ў горадзе, зрабіцца гарадскімі людзьмі.

Я знаю многа абсальвентаў варшаўскіх вышэйшых навучальных устаноў, якія паходзяць з вёскі Беласточчыны, і якія засталіся жыць у Варшаве. Яны часта працуюць не па сваёй прафесіі, здабытай у час навукі, але толькі абы... у сталіцы. А калі чалавек працуе не па сваёй прафесіі або не па свайму прызванню, дык зразумела, што праца яго будзе мала эфектнай грамадству і сабе. Атрымліваюцца нараканні, што «закончыў універсітэт, а мала зарабляю і цяжка мне жывецца».

А вось, напрыклад, у Дуброве, сядзібе «маладога» павета адчуваецца недахоп высокакваліфікаваных настаўнікаў і іншых спецыялістаў. Павятовыя ўлады ствараюць там пачынаючым працу нядрэнныя матэрыяльна - жыллёвыя ўмовы. Доступ да культурных мерапрыемстваў? Ён напэўна крышку завужаны ў параўнанні з Варшавай, але затое існуюць магчымасці стваральнай працы ў галіне наладжвання культурнага жыцця, што прыносіць інтэлігентнаму чалавеку задавальненне.

Трэба таксама мець на ўвазе тое, што па-за сваім вузкім інтарэсам трэба бачыць грамадска - дзяржаўны інтарэс. Напрыклад, ажыццяўленне рэформы нашага школьніцтва, перш за ўсё ў напрамку палітэхнізацыі патрабуе павелічэння настаўніцкай кадры і то высокакваліфікаванай. І як жа тут не пагадзіцца з тым, што частка людзей з вышэйшай адукацыяй павінна знайсціся ў вёсках, працаваць непасрэдна ў школьніцтве. Ці патрэбнае тут усведамленне? Не, патрэбная свядомасць, што грамадства дае студэнту і мае права патрабаваць ад абсальвента.

І таму вельмі правільнае ў нас змяненне стыпендыяльнай сістэмы. Яно заключаецца ў тым, што з прызнавання студэнтам звычайных дзяржаўных стыпендый пераходзіцца на фундаваныя стыпендыі. Практычна: прадпрыемства або ўстанова прыдзяляе данаму студэнту стыпендыю, падпісвае спецыяльную ўмову, якая забавязвае стыпендыста пасля заканчэння навукі выконваць прафесіянальную працу ў фундатара. Гэта стварае магчымасць планавання і каардынацыі ў шырокім маштабе падрыхтоўкі кадраў для ўсіх галін гаспадаркі і культуры, а таксама ліквідуе, прынамсі ў пэўнай ступені, прывілегіі раёнаў краіны, вынікаючыя з дагэтуляшняй стыхійнасці пошукаў і падымання працы абсальвентамі вышэйшых навучальных устаноў. Нас пацікавіла, як прадстаўляецца справа фундаваных стыпендый у нашым ваяводстве.

У бягучым навучальным годзе Беластоцкае ваяводства фундуе 977 стыпендый (у гэтым ліку 132 працягваецца з мінулых навучальных гадоў). Стыпендыстамі з'яўляюцца студэнты розных вышэйшых навучальных устаноў Польшчы. Прыведзены вышэй лік стыпендый фундуе Ваяводская рада нарадовая і Павятовыя рады ў ваяводстве. Невядомым з'яўляецца нам лік фундаваных стыпендый з тэрыторыі ваяводства, фундатарамі якіх з'яўляюцца прадпрыемствы, падлягаючыя цэнтральным ведамствам.

— Найбольш стыпендый маем для студэнтаў — будучых настаўнікаў матэматыкі і фізікі, затым многа стыпендый фундуем для будучых спецыялістаў у галіне сельскай гаспадаркі, якіх нам трэба нямала, — гаворыць кіраўнік Аддзела па справах працы ВРН у Беластоку тав. Ян Гарбачэўскі.

Фундаваныя стыпендыі даюцца студэнтам пачынаючы ад II года навукі. Велічыня стыпендыі налічвае на II і III курсах 600 зл., а на IV і V — 660 зл. у месяц і выплачвасцца на працягу года (нармальныя дзяржаўныя стыпендыі плаціцца студэнтам толькі 10 месяцаў у даным навучальным годзе).

Пакуль што студэнты - стыпендысты маюць выбар, бо пераход на сістэму фундаваных стыпендый, можна сказаць, толькі што распачаўся. Але праз некалькі год сістэма фундаваных стыпендый ахопіць усіх студэнтаў - стыпендыстаў, і тады выбару ўжо не будзе. Але аказваецца, што стыпендысты неахвотна падпісваюць умовы з фундатарамі, хаця, памятаю, што некалькі год таму на бурных сваіх сходах - сустрэчах з прадстаўнікамі Міністэрства вышэйшай адукацыі і іншых міністэрстваў студэнты патрабавалі ўвядзення сістэмы фундаваных стыпендый. А цяпер — не! Ці гэта таму, што, як кажуць: студэнты — народ, якому не дагодзіш. Хіба так,

МІХАСЬ ЗАБЭЙДА – СУМІЦКІ

ПЯТРО ЛАСТАЎКА

Беларусы часта праяўляюць надта вялікую скромнасць, хоць і маюць і чым і кім ганарыцца. Мы, на жаль, не ўмеем гаварыць аб сваіх дасягненнях і аб сваіх талентах, а можа думаем, што не варта выхваляцца перад іншымі гэтымі дасягненнямі? Праўдай з'яўляецца і тое, што да Кастрычніцкай рэвалюцыі, а вялікая колькасць беларусаў, якія знаходзіліся пад уладаю санацыйнай Польшчы, аж да 1939 года не маглі займацца гэтымі пытаннямі. Палітычныя ўмовы тых часоў не былі спрыяючымі для развіцця беларускай нацыянальнай культуры.

Сёння раз і назаўсёды перакрэслены старыя дыскрымінацыйныя парадкі, стары лад. Сёння мы маем поўную свабоду і можам ганарыцца сваёй культурай, сваімі дасягненнямі, можам размаўляць на роднай мове, якую народ наш перахаваў на працягу пакаленняў, абараняючы яе, як скарб. Сёння мы смела можам поўнай жменяй чэрпаць з народнай скарбніцы багацці нашай культуры і тварыць столькі, колькі нам захочацца і колькі будзем магчы.

Тут мы прысвецім некалькі слоў Міхасю Забэйдзе-Суміцкаму, які праславіў беларускае слова, беларускую песню ў іх арыгінальным гучэнні на эстрадах многіх краін.

Міхась Забэйда - Суміцкі нарадзіўся 14 чэрвеня 1900 года ў вёсцы Несцяровічы, Ваўкавыскага павета. Бацька Міхася быў батраком. Каб пратрымаць сям'ю, ён хадзіў працаваць да паноў. У сям'і было сямёра дзяцей, Міхась быў наймалодшым з іх, і як кажа сам мастак «ад добрага жыцця пяцёра дзяцей памерла, будучы яшчэ малымі». Бацька Міхася памёр, калі Міхасю споўнілася паўтара года. Маці, застаўшыся з ім і яго старэйшым братам, хворым на сухоты, апрача рук нічога не мела. Працуючы пры двары ў Бронцы, цяжка было зарабіць на хлеб. Каб пратрымаць Міхася і яго хворага брата, маці павінна была працаваць і ноччу. Як толькі падраслі хлопцы, то было лягчэй, бо і Міхась і яго брат памагалі маці. Аднак хвароба не давала спакою старэйшаму брату будучага мастака, і ён памёр, маючы 22 гады.

У адным з пісьмаў Міхась гаворыць: «Маці мая вельмі прыгожы мела голас, і калі не плакала, то спявала, ад яе я пераняў любоў да сваёй роднай песні.»

Вучобу Міхась распачаў у вёсцы Шэйпакі. Там не было школы, але хтосьці, сабраўшы некалькі дзяцей, вучыў іх. Пазней Забэйда паступіў у школу ў Зельзін, дзе начаваў у раздзявальні школы, бо кожны дзень хадзіць з Бронцаў у Зельзін было далекавата. Раз на тыдзень Міхась ішоў у Бронцы, дзе браў харчы, і ў нядзелю ізноў вяртаўся ў школу. З Зельзінскай пачатковай школы Забэйда пазней перайшоў у 2-класнае вучылішча ў Галоўчыцах, пасля сканчэння якога паступіў у Маладзечанскі настаўніцкі семінар. У 1918 годзе Забэйда - Суміцкі закончыў навуку ў семінарыі і ў гэтым жа годзе выехаў да маці ў Сібір, якая ў 1915 годзе была вывезена туды перад наступленнем.

У 1919 годзе ваенныя падзеі закінулі Міхася Забэйду аж у Харбін, дзе ён пачаў працаваць настаўнікам у школе Кітайскай усходняй чыгункі.

Малады настаўнік адчувае ў сабе здольнасць і ахвоту да песні. У 1922 годзе ён пачынае, як сам аб гэтым гаворыць, вучыцца «правідлова» спяваць у Юліі Плотніцкай, супрацоўніцы Шаляпіна, якая ў той час таксама працавала ў Харбіне.

У 1925 годзе Забэйда паступае вучыцца на юрыдычны факультэт у Харбіне, які паспяхова скончыў у 1929 годзе.

Будучы студэнтам юрыдычнага факультэта, ён адначасова настойліва паглыбляе музычныя веды. Авалодаў тэорыю, гармонію і фартэпіяна. Сумленная праца дае добрыя вынікі. Ужо ў 1929 годзе Забэйда выступае ў Харбіне ў оперы Чайкоўскага «Яўгені Анегін», дзе выконвае ролю Ленскага. Пасля гэтага дэбюту Міхась Забэйда стаецца ўжо вядомым і паўнацэнным мастаком. Пазней выступае ў ролі Князя ў оперы Даргамыжскага «Русалка», спявае партыю Рудольфа ў «Багэме» Пучыні, Уладзіміра ў оперы Барадзіна «Князь Ігар», Уладзіміра ў «Чарадзейцы» Чайкоўскага і шмат іншых.

Дасягнутыя поспехі не задавальняюць выканаўцу. Міхась марыць паглыбіць свае музычныя веды. З гэтай мэтай ён ашчаджае зарobленую капейку — хоча выехаць у Італію, тагачасную калыску мастацкіх дасягненняў артыстычнага свету.

У 1932 годзе мары Забэйды здзяйсняюцца, і ён распачынае сваю працу ў Мілане, дзе паглыбляе свае веды ў вядомага прафесара Карпі. Тут у Мілане Забэйда таксама выступае ў операх і на канцэртах, час ад часу выязджаючы на канцэрты ў іншыя гарады Італіі.

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

ЧАГО ВЫ СПАДЗЯЕЦЕСЯ АД 1962 ГОДА

АДКАЗВАЕ ВІНЦУК СКЛУБОЎСКІ — ЮРЫСТ.

Найбольш набалелыя праблемы нашай вёскі звязаны са структурай нашага землярobства, а таксама з няспраўным функцыяніраваннем адміністрацыйнага апарата.

Малазямелле, цераспалосіца, нізкі ўзровень апрацоўкі зямлі, слабая тэхніка, недастатковая індустрыялізацыя ствараюць перашкоды ў ліквідаванні культурнай адсталасці Беласточчыны.

Адным з праяваў гэтай адсталасці ёсць суцяжніцтва ў судах, якое прыводзіць неаднойчы сялян да руіны, а часам і да турмы.

Бюракратызм і бяздушнасць паасобных працаўнікоў мясцовых улад псуюць без патрэбы людзям кроў, змушаюць да непатрэбных паездак у павет, ваяводства, а нават у Варшаву са справай, якая лёгка магла б быць вырашана на месцы.

У пошуках праўды многія трапляюць у рэдакцыю «Нівы» за парадай і дапамогай.

Хацелася б, каб новы 1962 год быў для нашай вёскі годам пералому ў перамажэнні ўбоства, цемры і ўсякіх нягод, якія трапяць нашых сялян.

толькі нельга такімі словамі квітаваць справу. Некалькі год таму лягчэй было, напрыклад, абсальвенту гуманістычнага факультэта знайсці працу ў ваяводскім горадзе, чымсьці зараз. Гэта не значыць, аднак жа, што абсальвенты — гуманісты ў большых гарадах ужо непатрэбныя (маю тут на думцы і павятовыя гарады). Але фундатару стыпендыі цяжка адказаць на пытанне стыпендыста «дзе я буду працаваць?». Адчуваецца недахоп знаёмасці запатрабаванняў на кадры. Фундатары, перш за ўсё павятовыя рады, павінны ведаць, які даць адказ свайму стыпендысту — ці ён будзе працаваць у сярэднім школьніцтве ці пачатковым. Справу ўскладняе яшчэ факт, што спецыяльны ўстаў Савета Міністраў забавязвае фундатара да забеспячэння памяшканнем абсальвента - стыпендыста. У святле гэтага становішча фундатары маюць зразумелыя цяжкасці і яны непараўнальна меншыя адносна вёскі. Але трэба таксама падумаць і аб горадзе. Бо што тут многа гаварыць, кадравыя справы не выглядаюць найлепш у нас, напрыклад, у многіх культурна - асветных установах, дзе абсальвенты-гуманісты надта патрэбныя. Апошняе меркаванне тым больш слушнае, калі яшчэ сістэма фундаваных стыпендый не ахапіла нават 1/3 часткі стыпендыстаў.

Пацяшаючае, што 5 фундаваных стыпендый атрымаў IV курс Беларускай філалогіі пры Варшаўскім універсітэце. Фундатарамі з'яўляюцца Павятовыя рады нарадовыя ў Беластоку, Бельску і Гайнаўцы. Але неабходным з'яўляецца, каб інспектараты асветы паклапаціліся аб належным выкарыстанні ў будучыні сваіх стыпендыстаў - абсальвентаў беларускай філалогіі, якія атрымаюць добрую тэарэтычную падрыхтоўку. І добра было б каб цяпер ужо стыпендысты ведалі, дзе больш-менш будуць працаваць. Як адзін бок, так і другі не павінна сустрэць выпадковасць. Напрыклад, не кожны чалавек можа працаваць настаўнікам (ёсць розныя прычыны) і таму фундатар павінен ведаць свайго стыпендыста, і наадварот.

Зразумела, што далёка не ўсё сказана ў сувязі з фундаванымі стыпендыямі. Але я выказаў думкі, якія лічу самымі істотнымі.

МІХАСЬ КУРАШ

Адказвае старшыня ГП БГКТ ЛІДЗІЯ БЯЛЕЦКАЯ

(Працяг са стар. 1)

да нашай краіны. Самым цяжкім адрэзкам нашай працы з'яўляецца праца ў некаторых аддзелах. Спадзяюся, што 1962 год прынясе перамену на лепшае, а спрыяць гэтаму будзе тое, што ў канцы мінулага года праведзены два чатырохднёвыя курсы старшынь гурткоў і актыву з пяці паветаў Беластоцкага ваяводства. Маем атрымаць новыя памяшканні — святліцы ў Гайнаўцы і Бельску, з увагі на гэта трэба меркаваць, што праца культурна - асветная палепшыцца.

Дзякуючы ахвярнасці і гаспадарнасці кіраўніцтва (дырэктара Ластаўкі) і ўсяго калектыву «Бэтэска» у мінулым годзе дабілася самых высокіх вынікаў. Таварыству пераказала 610 тысяч зл. на культурна - асветную дзейнасць.

У 1962 годзе «Бэтэска» прадбачвае пабудаваць на Беласточчыне, у Гайнаўцы, сваё прадпрыемства, якое дасць працу для 60 асоб.

Хочацца, каб новы 1962 год прынёс Таварыству новыя дасягненні ў працы.

ДУБРОВЕ ПАТРЭБНЫ ШАВЕЦ

Як вядома, Дуброва — гэта павятовы цэнтр. Але не знойдзеш тут ні краўца, ні шаўца, ні цырульніка. Кааператыў паслуг «Напшуд», які змяшчаецца ў Беластоку, арганізаваў у Дуброве толькі масарню і пякарню. А другіх майстэрняў паслуг, якія вельмі патрэбныя ў Дуброве, не хацеў адкрываць. У канцы мінулага года ў КП партыі адбылася нарада з кіраўнікамі кааператыва «Напшуд». Іх пераканалі ў неабходнасці арганізавання ў Дуброве паасобных майстэрняў. Мо' ў новым годзе і ў Дуброве будуць шаўцы, краўцы і цырульнікі.

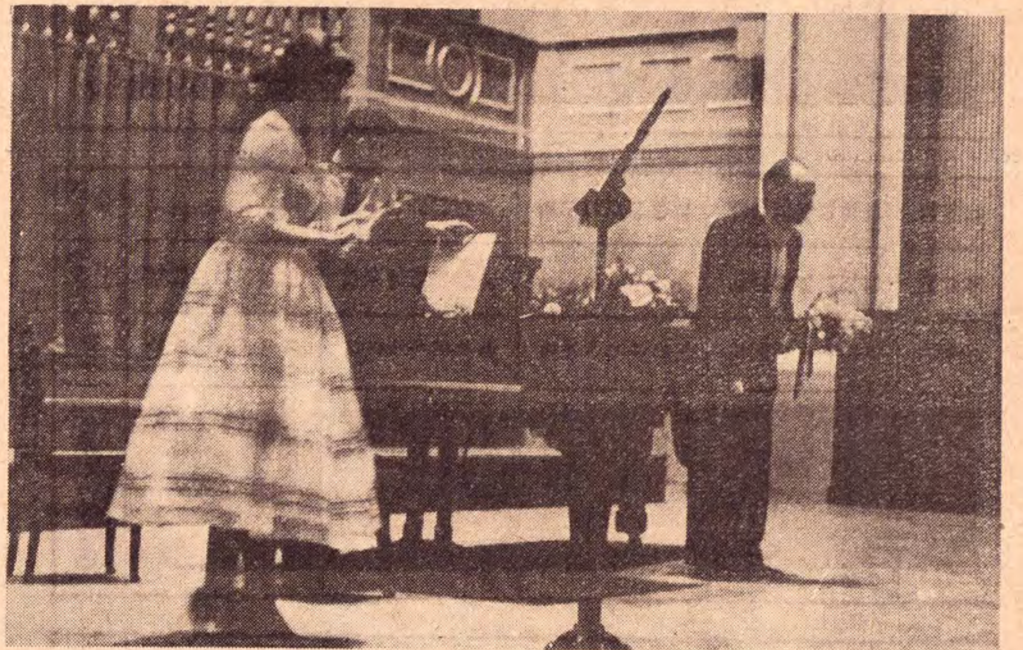
(вб)

СЁННЯ І ЗАЎТРА ГОРАДА ГАЙНАЎКІ

Ёсць гарады, слаўныя сваімі гістарычнымі падзеямі, ёсць і іншыя, асабліва маладыя, якія любяць хваліцца сучаснасцю, ёсць яшчэ і такія, якія на першы план паказваюць тое, што ў іх за некалькі год будзе рабіцца. А Гайнаўка? Малы 13-цітысячны горад можа ўжо сёння не толькі ганарыцца многімі дасягненнямі ў галіне свайго развіцця, але таксама можна поўнасцю лічыць на сваю разбудову ў перспектыве, да чаго мае рэальныя падставы. Нічога тады дзіўнага, што на працягу бліжэйшых дзесяці год пабудуецца ў Гайнаўцы шмат прамысловых прадпрыемстваў, будзе шмат інвестыцый у галіне асветы і аховы здароўя. Гайнаўка атрымае фабрыку мэблі, фанерную фабрыку, а таксама прадпрыемства пераапрацоўкі агародніны і фруктаў. Будуць пабудаваны дзве пачатковыя школы, гарадскі дзіцячы сад, дом настаўніка, пункт аховы здароўя і яслі. Прадугледжана пабудова гарадскога водаправода і фільтраў з адначасовай разбудовай водна - каналізацыйнай сеткі. Будова апошняй інвестыцыі пачнецца пасля 1965 года, таму што яна вельмі неабходная. На працягу гэтых год прадугледжваецца сур'ёзная праграма будовы жылых дамоў, якая будзе мець вялікі ўплыў на палепшанне цяжкага жыллёвага становішча. Пасля 1965 года пачнецца будова вакзала, а таксама будынак для Аддзела Нарадовага банку польскага. У найбліжэйшыя гады пачнецца будова цвёрдых маставых шматлікіх вуліц, наладзіцца асвятленне. Сетка магазінаў і пунктаў абслугоўвання павялічыцца, таму што партэры новабудаваных жылых дамоў аддаюцца ў карыстанне з гэтай мэтай.

Як бачым, сёння мала думаць: што і дзе будзем будаваць у бягучай пяцігодцы на тэрыторыі Гайнаўкі, сёння трэба ўжо бачыць і намеціць кірункі далейшага развіцця горада. Гайнаўка мае велізарныя перспектывы сваёй разбудовы і перабудовы, яна з цягам часу атрымае ранг прамысловага горада.

Рыгор Дмітрук

Міхась Забэйда - Суміцкі (першы справа) у час канцэрту ў Вялікай зале Дома мастакоў у Празе.

У 1935 годзе Міхась Забэйда прыязджае ў Польшчу, дзе пачаткова затрымаўся ў Познані. Тут Забэйда выступае з канцэртамі ў Познаньскай оперы.

У хуткім часе Забэйда пераязджае ў Варшаву. дзе дае адзін за другім канцэрты, выступае і па радыё.

З усіх бакоў сыплюцца запрашэнні. Спявак не адмаўляецца і выязджае з канцэртамі ў Літву, Латвію і Эстонію.

Але не слава і грошы вабілі натхнёнага мастака. Забэйда стараецца ўключыць у свой рэпертуар беларускія песні, з якімі ўзгадаваўся і вырас. Імення ў гэтых песнях адкрываецца перад Міхасём з Несцяровіч харавство і прыгажосць яго роднай Беларусі, адлюстроўванне жыцця і пачуццяў беларускіх сялян, беларускага народа.

Забэйда, аб якім ужо грымела слава як аб таленавітым майстры песні, пачынае ў свой рэпертуар уводзіць ўсё больш і больш беларускіх песень. Пачаткова арганізатары канцэртаў неахвотна згаджаліся на гэта.

У такіх выпадках Забэйда выкарыстоўваў сваю славу і спакойна заяўляў: «Як не хочаце. каб у праграме былі беларускія песні, то я зусім не буду выступаць». Арганізатары канцэртаў Забэйды-Суміцкага вымушаны былі згадзіцца на прапанаваны мастаком рэпертуар, бо добра ведалі, што калі ён будзе выступаць, то каса распрадасць усе білеты, а вядома, што канцэртныя залы ў апошнія гады перад вайной былі пустымі. Было і так, што дзяржаўныя ўлады пагражалі нашаму мастаку «Картуз-бярозаю» за варожую прапаганду.

Дзякуючы намаганням і рашучасці Міхася Забэйды, канцэрты яго адбываюцца даволі часта і ўжо з беларускімі песнямі ў праграмах. У 1937 годзе варшаўская фірма «Одэон» награла 10 беларускіх песень у выкананні Забэйды на пласцінкі. Пласцінкі гэтыя карысталіся вялікім поспехам, і пасля некалькіх тыдняў іх нідзе ўжо нельга было купіць ні за якія грошы.

Апрача выступленняў па радыё і на эстрадах у Варшаве, Познані і іншых гарадах, Міхась Забэйда-Суміцкі дае некалькі канцэртаў у Вільні. Канцэрты ў Вільні прыносілі Забэйдзе вялікае задавальненне. Грамадскасць горада з вялікай сардэчнасцю сустракала Забэйду. У Вільні ў той час знаходзілася вялікая колькасць беларусаў.

Пасля першага канцэрта ў Вільні Максім Танк у «Беларускім летапісе» № 2—3 за 1937 год пісаў:

...«Заўсёды народная песня пакідае глыбокае ўражанне. Яшчэ будучы малым, я не раз прыслухоўваўся як спявалі песні, доўга, працяжна, быццам нашыя нізінныя рэкі, звонячы нізка звісаючай лазой, алешнікам, чаротам, калышучы серабрыстыя рассыпкі сонца, пераліваючыся цёплымі пэрламі нейкіх зораў, плылі шырока разліваючыся вясеннім разлівам, парываючы сваёй бязмернай глыбінёй пачуццё.

І не ведаю, чаму, пачуўшы народную песню, не толькі заслухоўваюся, але мне хочацца глянуць вачыма ў яе.

Шмат я чуў, як спявалі народныя песні. Заўсёды яны неяк іначай гучэлі, як там, каля сваіх крышталовых вытокаў.

У выкананні адных яны гублялі сваю прастату, другія пелі іх чужымі вуснамі, і здавалася, што за галасам недзе яшчэ б'ецца незразуменне, дзіўнае сэрца гэтых песняў.

Зусім іначай спяваў Забэйда - Суміцкі. З першых слоў ён нябачнымі пальцамі адчування ўзяў гэтае сэрца песні, палажыў яго на асцярожныя далоні дзіўнага голасу і, абвеяўшы чарам, задумаў, панёс яго здаецца на расстайныя дарогі, між саламяных стрэх, між каласоў, затопленых у сонцы, раскалыханых ветрам. І ці ж можна было не адчуць і не пайсці за песняром?!

Зала доўга кацілася да эстрады хваляй воплескаў, адступала, каб зноў вярнуцца, гатовая змыць сваім кіпучым вірам і эстраду і песняра.

Змоўклі. Пасля ўсяго мне здавалася, што ў кожнага чагосьці не хапала, без чаго перш людзі стараліся жыць спакойна, быццам не заўважаючы, і нехта ім прыпомніў, што так не можна жыць далей, як жылі...

Часам песні так патрапяць сказаць»...

Максім Танк часта пісаў аб Забэйдзе. Пад уражаннем аднаго з канцэртаў Забэйды, ён піша ў вершы:

«Сілу ўлівайце ў кожны ўдар
У песні — кіпучы парыў,
Успей жа ў сонечных марах пясняр
Хмельную брагу зары!»...

Беларускія песні ўвайшлі ўжо ў пастаянны рэпертуар Забэйды. Няма канцэрта, няма праграмы, у якіх не спаткалі б мы нашых песень у апрацоўцы Галкоўскага, Грэчанінава, Туранкава, Казуры, Тэрраўскага і іншых. Беларуская песня для Забэйды стаецца як штодзённы хлеб для кожнага чалавека, без якога нельга абыйсціся.

Ваенныя падзеі 1939 года спыняюць на нейкі час артыстычную дзейнасць Забэйды. У 1940 годзе мастак пераязджае ў Чэхаславакію, у горад Прагу, дзе і пражывае да сённяшняга дня.

У 1944 годзе Забэйда быў зняволены гітлераўцамі і шмат перацярпеў, што моцна адбілася на яго здароўі. Пачаткова быў у «Пэцкаў палацы» шырока вядомай гестапаўскай катавальні, ў «Панкрацы» і другіх месцах. Калі вышаў на свабоду, доўгі час адчуваў сябе зламаным і хворым. Пазней Забэйда ізноў пачаў даваць канцэрты на эстрадах і па радыё.

Польскае радыё часта перадае яго канцэрты з пласцінак на розных мовах: італьянскай, польскай, чэшскай, і іншых, а найчасцей на беларускай.

У 1949 годзе Міхась Забэйда даў юбілейны канцэрт у Празе ў гонар 30-ай гадавіны мастацкай дзейнасці. У чэрвені 1960 г. скончылася 60 гадоў з дня яго нараджэння, і з той нагоды канцэрт адбыўся 29 лістапада г.г. у Празе.

Нам застаецца пажадаць яму, каб яшчэ доўгія гады спяваў і распаўсюджваў нашу беларускую песню на эстрадах і ў эфіры.

П. ЛАСТАЎКА

КАЛЯНДАР НІВЫ 1962

СТУДЗЕНЬ

Нов. ст.	Стар ст.	Дні	Праваслаўны
1	19	п	Цімафея
2	20	а	Ігната
3	21	с	Уляны, Пятра
4	22	ч	Анастазіі
5	23	п	Паўла
6	24	с	Куцця
7	25	н	**Нарадж. Хр.**
8	26	п	**Другі Дз. Кал.**
9	27	а	Сцяпана
10	28	с	Агафіі
11	29	ч	Марка
12	30	п	Хвядоры
13	31	с	Меланіі
14	1	н	**Новы год**
15	2	п	Серафіма
16	3	а	Малахіі
17	4	с	Саб. 70 Ап.
18	5	ч	Навеч. Багаяўл
19	6	п	**Вадохрышча**
20	7	с	Афанасія
21	8	н	**Юрыя**
22	9	п	Піліпа
23	10	а	Рыгора
24	11	с	Міхаіла
25	12	ч	Тацяны
26	13	п	Якава
27	14	с	Ніны
28	15	н	**Паўла**
29	16	п	Леаніды
30	17	а	Антона
31	18	с	Максіма

ЛЮТЫ

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	19	ч	Макара
2	20	п	Яўфіма
3	21	с	Максіма
4	22	н	**Цімафея**
5	23	п	Клімента
6	24	а	Ксені
7	25	с	Рыгора
8	26	ч	Язэпа, Марыі
9	27	п	Дзмітрыя
10	28	с	Яфрэма
11	29	н	**Рамана, Якава**
12	30	п	Трох свяціцел.
13	31	а	Мікіты
14	1	с	Трыфана
15	2	ч	**Срэцянне Гасп.**
16	3	п	Сямёна, Ганны
17	4	с	Кірыла
18	5	н	**Агаты**
19	6	п	Хрысціны
20	7	а	Лукі
21	8	с	Тодара
22	9	ч	Нікіфара
23	10	п	Валянціны
24	11	с	Уласа
25	12	н	**Аляксея**
26	13	п	Зоі, Святланы
27	14	а	Кірыла
28	15	с	Ефрасініі

САКАВІК

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	16	ч	Рамана
2	17	п	Льва
3	18	с	Архіпа
4	19	н	**Агафона**
5	20	п	Цімафея
6	21	а	Яўгеніі
7	22	с	Палікарпа
8	23	ч	Эразма
9	24	п	Тараса
10	25	с	Парфіра
11	26	н	**Пракопа**
12	27	п	Ціта
13	28	а	Васіля
14	1	с	Яўдакіі
15	2	ч	Фялота
16	3	п	Яўтропія
17	4	с	Герасіма
18	5	н	**Конана**
19	6	п	Аркадзія
20	7	а	Яўгена
21	8	с	Феафілакта
22	9	ч	40 мучан
23	10	п	Міхала
24	11	с	Сафрона
25	12	н	**Феафана**
26	13	п	Нікіфара
27	14	а	Бенядыкта
28	15	с	Аляксандра
29	16	ч	Юліяна
30	17	п	Аляксея
31	18	с	Аляксандры

КРАСАВІК

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	19	н	**Дарыі**
2	20	п	Святланы
3	21	а	Якава, Фамы
4	22	с	Васілія
5	23	ч	Ні[illegible]на
6	24	п	Захара
7	25	с	**Благавешчанне**
8	26	н	**[illegible]ынея**
9	27	п	Матроны
10	28	а	Сцяпана
11	29	с	Марка
12	30	ч	Івана Л.
13	31	п	Веніяміна
14	1	с	Марыі Ег.
15	2	н	**Ціта**
16	3	п	Мікіты
17	4	а	Язэпа, Юрыя
18	5	с	Хвядоры
19	6	ч	Платаніды
20	7	п	Марціна
21	8	с	Радзівона
22	9	н	**Вербніца**
23	10	п	Георгія
24	11	а	Анціпа
25	12	с	Васілія, Мілы
26	13	ч	Артамона
27	14	п	Антона
28	15	с	Графіма
29	16	н	**Вялікдзень**
30	17	п	**Другі Дз. Вял.**

МАЙ

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	18	а	**Свята працы**
2	19	с	Хрыстафора
3	20	ч	Анастазіі
4	21	п	Фёдара
5	22	с	Лукі
6	23	н	**Георгія Паб.**
7	24	п	Савы
8	25	а	Марка
9	26	с	Дз. Перамогі
10	27	ч	Сымона
11	28	п	Віталія
12	29	с	Мемнона
13	30	н	**Якава**
14	1	п	Тамары
15	2	а	Барыса, Зоі
16	3	с	Цімафея
17	4	ч	Пелагеі
18	5	п	Ірыны
19	6	с	Іова
20	7	н	**Ік. Б. М. Жыр.**
21	8	п	**Іона Багасл.**
22	9	а	Мікалая
23	10	с	Таісы
24	11	ч	Мяфодзія
25	12	п	Германа
26	13	с	Глікерыі
27	14	н	**Ізыдара**
28	15	п	Дзмітрыя
29	16	а	Тодара
30	17	с	Еўфрасініі
31	18	ч	Клаўдзіі

ЧЭРВЕНЬ

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	19	п	Карніла
2	20	с	Аляксея
3	21	н	**Алёны**
4	22	п	Васіліска
5	23	а	Ігара
6	24	с	Сцяпана
7	25	ч	**Узн. Гасподне**
8	26	п	Карпа
9	27	с	Хвядора, Ніла
10	28	н	**Мікіты**
11	29	п	Аляксандра
12	30	а	Васілія
13	31	с	Ярмея
14	1	ч	Дыяніза
15	2	п	Нікіфара
16	3	с	Лукяна
17	4	н	**Сёмуха**
18	5	п	Дарафея
19	6	а	Тэклі
20	7	с	Валерыі
21	8	ч	Яфрэма
22	9	п	Фёклы
23	10	с	Антаніны
24	11	н	**Варфламея**
25	12	п	Ануфрыя
26	13	а	Акуліны
27	14	с	Ялісея
28	15	ч	Ціхана
29	16	п	Міхаіла
30	17	с	Мануіла

ЛІПЕНЬ

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	18	н	**Лявана**
2	19	п	Засіма
3	20	а	Мяфода
4	21	с	Цярэнція
5	22	ч	Зіны
6	23	п	Іосіфа
7	24	с	Іоана Прэдц.
8	25	н	**Ярмалая**
9	26	п	Дзяніса
10	27	а	Іоанны
11	28	с	Івана
12	29	ч	Пятра і Паўла
13	30	п	Сабор 12 Ап.
14	1	с	Дзямяна
15	2	н	**Уліты**
16	3	п	Анатоля
17	4	а	Андрэя
18	5	с	Афанасія
19	6	ч	Сяргея
20	7	п	[illegible]
21	8	с	Пракопа
22	9	н	**Св. Адраджэн.**
23	10	п	Антона
24	11	а	Ольгі
25	12	с	Гаўрыла
26	13	ч	Сцяпана
27	14	п	Анісіма
28	15	с	Уліты
29	16	н	[illegible]
30	17	п	Марыны
31	18	а	Амеліяна

ЖНІВЕНЬ

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	19	с	Макрыны
2	20	ч	Іліі
3	21	п	Сямёна
4	22	с	Марыі Магд.
5	23	н	**Трафіма**
6	24	п	Барыса і Глеба
7	25	а	Усп. Св. Анны
8	26	с	Параскевы
9	27	ч	Клімента
10	28	п	Прахора
11	29	с	Каленік
12	30	н	**Валянціна**
13	31	п	Яўдакіма
14	1	а	Муч. Мак.
15	2	с	Васіля
16	3	ч	Саламеі
17	4	п	Яўдокіі
18	5	с	Ноны
19	6	н	**Пр. Г. (Спаса)**
20	7	п	Пімена
21	8	а	Мірона
22	9	с	Матвея
23	10	ч	Рамана
24	11	п	Сусанны
25	12	с	Фацея
26	13	н	**Ціхана**
27	14	п	Міхея
28	15	а	Усп. Пр. Баг.
29	16	с	Якіма
30	17	ч	Леўка
31	18	п	Іларыёна

ВЕРАСЕНЬ

Нов. ст.	Стар ст.	Дні	Праваслаўны
1	19	с	Андрэя
2	20	н	**Самуіла**
3	21	п	Фадзея
4	22	а	Афанасія
5	23	с	Ірынея
6	24	ч	Арсенія
7	25	п	Ціта
8	26	с	Наталіі
9	27	н	**Пімена**
10	28	п	Іова
11	29	а	**Усекн. Гл. І. Пр.**
12	30	с	Алекс. Неўск.
13	31	ч	Пал. Пр. Д. М
14	1	п	Сямёна
15	2	с	Мамонта
16	3	н	**Анфіма**
17	4	п	Майсея
18	5	а	Елізаветы
19	6	с	Макара
20	7	ч	Лукі
21	8	п	**Нар. Пр. Баг.**
22	9	с	Ганны
23	10	н	**Пятра**
24	11	п	Сяргея
25	12	а	Юліяна
26	13	с	Валерыяна
27	14	ч	**Узн. Кр. Гасп.**
28	15	п	Максіма
29	16	с	Людмілы
30	17	н	**Веры, Надз. Л.**

КАСТРЫЧНІК

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	18	п	Зофіі
2	19	а	Трафіма
3	20	с	Еўстафія
4	21	ч	[illegible]андрата
5	22	п	Іоны
6	23	с	Іоана Хр.
7	24	н	**Фёклы**
8	25	п	Сяргея
9	26	а	**Івана Багасл.**
10	27	с	Марка
11	28	ч	Нікана
12	29	п	Кірыяка
13	30	с	Рыгора
14	1	н	**Пакр. Пр. Баг.**
15	2	п	Кастуся
16	3	а	Дзяніса
17	4	с	Пятра
18	5	ч	Аляксея
19	6	п	Фамы
20	7	с	Пелагеі
21	8	н	**Таісы**
22	9	п	Якава
23	10	а	Тэафіля
24	11	с	Філіпа
25	12	ч	Карпа
26	13	п	Марціна
27	14	с	Назара
28	15	н	**Лукіяна**
29	16	п	Лангіна
30	17	а	Лявона
31	18	с	Лукі

ЛІСТАПАД

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	19	ч	Клеапатры
2	20	п	Арцёма
3	21	с	Іларыёна
4	22	н	**Аверкія**
5	23	п	Якава
6	24	а	Апанаса
7	25	с	Пер. В. Кастр.
8	26	ч	Дзмітра
9	27	п	Нестара
10	28	с	Іова
11	29	н	**Анастазіі**
12	30	п	Зіновія
13	31	а	Спірыдона
14	1	с	Дзямяна
15	2	ч	Акіндзіна
16	3	п	Язэпа
17	4	с	Нікандра
18	5	н	**Галакціёна**
19	6	п	Паўла
20	7	а	Фядота
21	8	с	**Міхаіла Арх.**
22	9	ч	Парфіра
23	10	п	Радзіёна
24	11	с	Віктара
25	12	н	**Ніла**
26	13	п	Іоана Зл.
27	14	а	Піліпа
28	15	с	Гурыя
29	16	ч	Мацвея
30	17	п	Рыгора

СНЕЖАНЬ

Нов. ст.	Стар. ст.	Дні	Праваслаўны
1	18	с	Платона
2	19	н	**Аўдзея**
3	20	п	Рыгора
4	21	а	**Ув. у Хр. П. Б.**
5	22	с	Філімона
6	23	ч	Фёдара
7	24	п	Кацярыны
8	25	с	Клімента
9	26	н	**Аліпія**
10	27	п	Якава
11	28	а	Сцяпана
12	29	с	Парамона
13	30	ч	Андрэя
14	1	п	Наума
15	2	с	Авакума
16	3	н	**Сафона**
17	4	п	Варвары
18	5	а	Савы
19	6	с	Мікалая Чуд.
20	7	ч	Амбражэя
21	8	п	Патапа
22	9	с	Ганны
23	10	н	**Мілы**
24	11	п	Данілы
25	12	а	Спірыдона
26	13	с	Яўгена
27	14	ч	Апалона
28	15	п	Анфісіі
29	16	с	Агея
30	17	н	**Данілы**
31	18	п	Зоі

КАЛЯНДАР НІВЫ 1962

КІНО

Праграма ад 8 да 15.I.1962 г

ГАЙНАЎСКІ ПАВЕТ

Белавежа
„Skrzynki na start" (ang.) 9—11. I. „Odwiedziny prezydenta" (polski) 12—14. I.

Кляшчэлі
„Wiek XX" (radz.) 9—11. I. „Mein Kampf" (szwedzki) 12—14.I.

Навасады
„Wyzwanie" (włoski) 13—14. I.

Нарва
„Wrzesień 1939" (polski) 10—14. I.

Нараўка
„W masce i bez maski" (japoński) 10—14. I.

Чаромуха
„Bunt kapitana" (czeski) 9—11. I. „Sprawa trzynastu" (radz.) 12—14. I.

Чыжы
„Miłość należy cenić" (radz.) 10—14. I.

БЕЛЬСКІ ПАВЕТ

Боцькі
„Miasto bez wody" (radz.) 10—14. I.

Браньск
„Przeciwko bogom" (polski) 9—11. I. „Chleb i róże" (radz.) 12—14. I.

Гродзіск
„Królewna ze złotą gwiazdą" (czeski) 13—14. I.

Орля
„Ludzie z pociągu" (polski) 10—14. I.

Райск
„Gorączka w El Pao" (francuski) 10—14. I.

БЕЛАСТОЦКІ ПАВЕТ

Гарадок
„Wiatr ucichł przed świtem" (jugosł.) 9—11. I. „Szybsza od wiatru" (radz.) 12—14. I.

Міхалова
„Romeo, Julia i ciemność" (czeski) 9—11. I. „Drugi człowiek" (polski) 12—14. I.

Супрасль
„Na tropie przemytników" (duński) 9—11. I. „Droga na Zachód" (polski) 12—14. I.

Чорна Весь
„Panna Julia" (szwedzki) 9—11. I. „Chleb i róże" (radz.) 12—14. I.

СЯМЯЦІЦКІ ПАВЕТ

Мельнік
„Milczące ślady" (polski) 9—11.I. „Drugi człowiek" (polski) 12—14.I.

Мілейчыцы
„Korsarze Pacyfiku" część I (radz.) 9—11. I. „Korsarze Pacyfiku" część II 12—14. I.

Нурэц
„Perła" (meksykański) 9—11. I. „Biały szejk" (włoski) 12—14. I.

САКОЛЬСКІ ПАВЕТ

Крынкі
„W środku nocy" (USA) 9—11.I. „Sprawa trzynastu" (radz.) 12—14. I.

Сухаволя
„Salwa o świcie" (radz.) 9—11. I. „Wzgórze 905" (jugosł.) 12—14. I.

Шудзялава
„Ucieczka przed cieniem" (czeski) 10—14. I.

Янаў
„Przebudzenie" (czeski) 9.—11.I. „Statek z dynamitem" (bułgarski) 12—14. I.

ДУБРОЎСКІ ПАВЕТ

Ліпск
„Spotkanie z Francją" (radz.) 13—14. I.

Новы Двор
„Żywi bohaterowie" (radz.) 13.—14. I.

Ружаны Сток
„Miasto bez wody" (radz.) 13—14. I.

(Працяг са стар. 3)

маёр. Знойдзем... Што? Рэпкін... На жаль, яшчэ не... Калі ласка, пане маёр.

Налепка схіліўся над фанаграмамі і ўсмешка заліла яго твар. Пасля ён выпрастаўся і пагладзіў рукой сваю бародку. У шыбе прыадчыненага акна адбілася яго абліччa. Ён ускіпеў, калі ўспомніў пра тое, што павінен растацца са сваёй бародкай. Прызвычаіўся да яе, і рантам яна некаму перашкаджае.

Ён схаваў у стол фанаграмы, надзеў шапку, яшчэ раз сумна паглядзеў на аконную шыбу і пяшчотна пагладзіў сваю бародку. Шкада яе. Яна выручала яго не раз. І людзі яму больш верылі, калі бачылі гэтую рускую бародку, і партызаны яго лягчэй пазнавалі.

Налепка выйшаў на вуліцу. На пажоўклай траве, што расла ўздоўж канавы, трапятала крышталёвая раса. У чыстым, надзвычай празрыстым паветры плавалі ластаўкі, а на саламянай страсе суседняй хаты шчабяталі нейкія птушкі, нібы развітваліся з мясцінамі, дзе, як чароды галодных ваўкоў, хутка завыюць мяцеліцы. З ліпавых прысад ападала залатое лісце.

Налепка падаўся на другі канец вёскі, дзе ў крайняй хаце жыла маладая фельчарыца Наста. Гэта поўная, смяшлівая сінявокая бландзінка з кірпатым носікам умела галіць і стрыгчы.

(Працяг за тыдзень)

74

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

ЧАГО ВЫ СПАДЗЯЕЦЕСЯ АД 1962 г.?

АДКАЗВАЕ НАШ КАРЭСПАНДЭНТ МІКАЛАЙ ПАНФІЛЮК

Чаго я спадзяюся ад 1962 года? Перш за ўсё, лепшага і больш цеснага супрацоўніцтва з Вамі, а таксама з Беларускім грамадска - культурным таварыствам. Год 1962 можа быць годам сур'ёзных пачынанняў, як і ў маім асяроддзі, так і ў Вашым. Да гэтага часу родны часопіс «Ніва» меў вялікую папулярнасць і водгук сярод насельніцтва, але гэтага яшчэ мала. У надыходзячым годзе «Ніва» павінна яшчэ больш наблізіць да сябе чытача. «Родны часопіс «Ніва» ў кожнага беларуса». Гэты лозунг павінен апраўдацца.

У сваім асяроддзі спадзяюся, што сяляне паступова пачнуць пераходзіць на шлях лепшага багацця і лепшай культуры, а гэта толькі можа даць калектывізацыя.

Адносна сваёй вёскі: магу спадзявацца, што новапабудаваная крама ўжо ў надыходзячым годзе будзе поўнасцю закончана, што пачнецца будова рамізы разам са святліцай, якая была распачата вясною 1959 г. Тады быў зроблены фундамент, у які, на жаль, не ўмуравана ніводная цэгла. Можа сапраўды ў новым годзе шаноўныя гаспадары павятовай камендатуры супрацьпажарніцкіх каманд у Гайнаўцы падумаюць і дадуць грошы на пабудову, і ўвогуле дапамогуць у будове так даўно чаканага і патрэбнага аб'екта.

Спадзяюся, што нядаўна сарганізаваны гурток БГКТ у маёй вёсцы ўжо ад 1962 года распачне сваю культурную работу.

Спадзяюся, як і шмат людзей усяго свету, паляпшэння ў міжнародным становішчы ў барацьбе за мір.

Мікалай Панфілюк
Дубічы Царкоўныя

З ЖЫЦЦЯ ВАРШАЎСКАГА АДДЗЕЛА БГКТ

Член Агульнапольскага камітэта міру — Віктар Швед ад 2—15 лістапада г. г. ездзіў «Цягнікам міру і дружбы» у Савецкі Саюз.

1 снежня г.г. у памяшканні БГКТ у Варшаве В. Швед падзяліўся з прысутнымі сваімі ўражаннямі з пабыўкі ў Мінску, Маскве, Рызе і Ленінградзе.

*

Існуючая пры Варшаўскім аддзеле БГКТ група Беларускага Літаратурнага аб'яднання 8 снежня г. г. у памяшканні Таварыства наладзіла аўтарскі вечар члена Літаб'яднання Пятра Ластаўкі.

П. Ластаўка прачытаў прысутным сваё новае апавяданне п. з. «Сустрэча» і сцэнічны твор у чатырох актах «Змаганне», прысвечаны барацьбе б. Беларускай сялянска - рабочай грамады з санацыйнымі ўладамі Польшчы. Прачытаныя аўтарам творы былі ўспрыняты надта добра. Адбылася цікавая дыскусія.

*

Праўленне Варшаўскага аддзела БГКТ урачыста адзначыла сямідзесятую гадавіну з дня нараджэння Максіма Багдановіча.

15 снежня г. г. у памяшканні Таварыства адбыўся літаратурны вечар, прысвечаны жыццю і творчасці паэта, якога творчасцю нельга не захапляцца.

З цікавай прэлекцыяй аб М. Багдановічу выступіў выкладчык беларускай літаратуры пры Варшаўскім універсітэце мгр Аляксандр Баршчэўскі. Вершы Багдановіча чыталі: Яша Бурш, Балеслаў Манкевіч, Віктар Швед і Лявон Свірэпа. В. Швед прачытаў таксама свой верш «Памяці Багдановіча». На заканчэнне прысутныя выслухалі з магнетафоннай плёнкі беларускую песню на словы Багдановіча «Зорка Венера» у выкананні Беларускай Дзяржаўнай Акадэмічнай капэлы пад кіраўніцтвам Рыгора Шырмы.

В. Ш.

ВАРТА СКАРЫСТАЦЬ

Калі працуеш шафёрам альбо маеш матацыкл, і калі ў цябе ёсць нейкія незразумелыя альбо няясныя справы адносна дарожнага руху ці дарожных правіл, можаш звярнуцца да Акруговага праўлення Польскага маторнага саюза ў Беластоку на вуліцы Дзяржынскага 14/16 у кожны панядзелак ад 17 да 19 гадзіны. Там атрымаеш параду ад спецыялістаў да спраў самаходнай тэхнікі і дарожнага руху, а таксама ад юрыста з галіны ўсіх спраў, якімі цікавяцца шафёры. За «фаховымі» і праўнымі парадамі можна звяртацца таксама ў пісьмовай форме.

мх

НЕКАЛЬКІ СЛОЎ АБ ГУРТКУ СА ШЧЫТОЎ

Наш інструментальны гурток, які вядзе Міраслаў Кадзевіч, налічвае цяпер трынаццаць асоб. Заняткі гуртка адбываюцца два разы ў тыдні. На Новы год гурток наш падрыхтаваў новую праграму, з якой выступіць у сваёй вёсцы, а потым таксама наведае іншыя вёскі. Зароблены грошы гурток прызначае на будову Школы Тысячагоддзя.

Фёдар Карпюк
Шчыты

Ніва

Adres redakcji: Białystok ul. Wesołowskiego 1.
Telefony: red. naczelny 25-89, centrala 37-41 do 49.
Warunki prenumeraty: miesięcznie — 2,40 zł. kwartalnie — 7,20 zł. półrocznie — 14.40 zł. rocznie — 28,80 zł. Prenumeratę przyjmują wszystkie placówki pocztowe i listonosze. Wpłaty na prenumeratę indywidualną należy dokonywać na konto PUPiK „Ruch" Nr 102-7-161 NBP Białystok I Oddział Miejski. Na odwrocie blankietu należy podać okres prenumeraty i tytuł zamawianego pisma.
Zamówienia ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje — Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch" Warszawa ul. Wilcza 46 Nr konta PKO I-6-100024.
Zamówienia z krajów europejskich jak i zamorskich należy kierować pod adresem CHZ „Ars Polona" Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7. Obowiązuje przedpłata na konto NBP Warszawa 2-6-51. Prenumerata roczna wraz z przesyłką zwykłą wynosi 4,70 $ w Europie. 5 $ — w USA.
Nakład 5000 Bltk B-3

КОНКУРС

«ЧЫТАЕМ КНІЖКІ НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ», які будзе праводжаўцца ад 1 студзеня да 30 красавіка 1962 года.

Арганізуюць: —

Гарадскі аддзел Беларускага грамадска - культурнага таварыства ў Беластоку ў супрацоўніцтве з «Домам Кніжкі».

Умовы конкурсу: —

— удзел у конкурсе можа ўзяць кожны, хто выканае ўмовы конкурсу,

— трэба прачытаць хаця бы адну кнігу на беларускай мове,

— зрабіць пісьмовую працу прачытаных кніг (пераказ, рэцэнзію, канспект, нататкі з прачытаных кніг і г. д.),

— пісьмовую працу разам з запоўненай анкетаю да ўдзелу ў конкурсе пераслаць да 30 красавіка 1962 года на адрас — Miejski Oddział Białoruskiego Towarzystwa w Białymstoku, ul. Warszawska 11.

Анкету да ўдзелу ў конкурсе можна атрымаць ва ўсіх кнігарнях «Дому Кніжкі», у грамадскіх бібліятэках і ў бібліятэках аддзелаў Беларускага таварыства. Акрамя таго, анкета будзе змешчана ў некалькіх студзеньскіх нумарах «Нівы».

Журы конкурсу прызначае наступныя ўзнагароды ў форме кніжных талонаў на суму: —

— I узнагарода — 1.000 зл.
— II узнагарода — 800 зл.
— III узнагарода — 700 зл.
— тры IV узнагароды па 500 зл. кожная.

Узнагароды будуць уручаны на Дні Асветы, Кніжкі і Друку 2—15 мая 1962 года.

Журы.

АНКЕТА

для ўдзелу ў конкурсе — «Чытаем кніжкі на беларускай мове».

Імя і прозвішча ____________________

Год нараджэння ____________________

Адрас ____________________

Адукацыя ____________________

Прафесія ____________________

Загалоўкі прачытаных кніжак і прозвішчы аўтараў: (даць нумар узятай з бібліятэкі кніжкі).

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________
4. ____________________
5. ____________________
6. ____________________
7. ____________________
8. ____________________
9. ____________________
10. ____________________

Заўвага. Калі ўдзельнік купіць кніжку ў кнігарні, просім далучыць да анкеты чэк (парагон), калі ўзяў у бібліятэцы — трэба ўпісаць нумар кніжкі, пад якім яна знаходзіцца ў бібліятэцы (напісаць побач загалоўка).

(подпіс)

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

Чаго вы спадзяецеся ад 1962 года?

(АДКАЗВАЕ ДЗЯДЗЬКА ЛЯВОНЬ)

Ніва: — І табе, Дзядзька, суджана адказаць на гэтае пытанне.

Дзядзька Лявонь: — Як добра на свеце жыць, рэдактар сімпатычны. На акне Дзед Мароз кветкі гадуе, а ў хаце цёпла, па-летняму. І што самае важнае — мухі не кусаюць. Адным словам: роскаш ды і годзе.

Ніва: — Выбачайце, але мы гаворым не на тэму. Якія Вашы навагоднія спадзяванні?

Дзядзька Лявонь: — Які ж гэта новы год, калі яму 62 зімы стукнул..! Мае нагавіцы адзін год служаць, і хоць гузікі амаль новыя, рэшта надаецца на пудзіла гарохавае. А тут новы год — равеснік дзеда Максіма.

Ніва: — Аднак не выкручвайцеся ад адказу.

Дзядзька Лявонь: — Мо' з выпадку Новага года вып'ем па чарцы? Інакш кажучы, падтрымаем будаўніцтва тысячы школ. Праўдзівыя патрыёты не расстаюцца з бутэлькамі, на якіх прыклеены дабрачынныя маркі. Што? Не хочаш? Значыць не падтрымліваеш Міленіюм? А мо' табе і нашае войска не падабаецца?

Ніва: — Не разводзь, Дзядзька, п'янай філасофіі. Мо' табе дапамагчы ў фармуліроўцы тваіх спадзяванняў?

Дзядзька Лявонь: — Збаў мяне Багародзіца! Нічога так не баюся, як дапамогі.

Жадаю ўсім людзям навагодняга багатага ўраджаю, каб у Новым годзе ад збожжа клуні пухлі, каб нашыя грамадзяне жылі дружна.

Ніва: — Значыць, лічыш, што жывуць не дружна?

Дзядзька Лявонь: — Справядліва прыкмеціў ты, рэдактар. Каб жылі дружна, наша родная «Ніва» мела б прынамсі два разы толькі падпісчыкаў.

Ніва: — Прыемна чуць гэткую клапатлівасць аб нас. Дык якія будуць твае далейшыя пажаданні?

Дзядзька Лявонь: — Жадаю павялічыць клопаты аб чалавеку. У крамах павывешвалі надпісы: «Кліент мае рацыю». Але гэтага яшчэ мала, трэба такія вывешкі павесіць не толькі ў крамах...

Дзе менавіта, на жаль, гэтага мы не даведаліся, бо далейшую гутарку спыніла далікатная палова Дзядзькі. З'явіўшыся перад ім з засуканымі рукавамі, яна накінулася на нешчаслівуца:

— Што ж гэта ты, маці тваю пераехалі, думаеш! Людзі Новы год сустракаюць, увесь грамадскі сектар весяліцца, а ты ў індывідуальных гутарках заграбаешся!

У дыскусію з жонкай Лявоня, мы не ўвязваліся. Ды і сам Дзядзька ніякай ахвоты да гэтага не праяўляў. Як у фатаграфа, зрабіўшы салодкі выгляд твару, ён урачыста сказаў:

— З Новым годам, добрая, мілая, каханенькая мая!

ВІКТАР РУДЧЫК

АПОШНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ

/ НАВАГОДНЯЯ БАТЛЕЙКА /

ПРАЛОГ

Вядучы

Новы год імчыцца шпарка,
Дык ёсць нам нагода
Развітацца поўнай чаркай
З былым старым годам.

Хор

За сталом Праўленне ўсім
Кажа спяваць рэхам.
Калі мы падцягнем ім,
Хай не лічаць грэхам.

ЧАСТКА ПЕРШАЯ

Хор

Дэмакратыя асновай...

Вядучы

Спыніць спрэчкі! Цішыня!
Першае, сябры, хай слова
Скажа стары старшыня.

Станкевіч

Бывайце здаровы
І дбайце аб справу,
Мяне Міністэрства
Заве у Варшаву.

Шмат часу змагаўся
Я з вамі супольна.
І ўрэшце расстаўся,
І ўрэшце я вольны!

Хор

Тады будзь здаровы,
Мы ў думках з табою!..

Станкевіч

Заўсёды гатовы,
Не выйду са строю!

ЧАСТКА ДРУГАЯ

Хор

Дэмакратыя асновай...

Вядучы

Спыніць спрэчкі! Цішыня!
Хай другое, сябры, слова
Скажа новы старшыня.

Бялецкая

Па садочку я хадзіла,
Яблыкі зрывала.
Актывістаў на нарады
Штодзень сабірала.

Хор

Ад нядзелі да суботы
Радзілі заўзята.
І ад гэтае работы
Не было ім свята

Бялецкая

Па садочку я хадзіла
Ад альтанкі да варот,
На паседжаннях любіла
Палітычны падыход.

ЧАСТКА ТРЭЦЯЯ

Хор

Дэмакратыя асновай
Усіх нашых зносін...

Вядучы

Каб сказаў сваё нам слова,
Сакратара просім.

Юзвюк

На гары — камары,
У шпарах — станогі.
Вось парайце, змагары,
Як стаць нам на ногі?

Хор

Трынь-трава, трынь-трава,
Вёску прасвятляць пара.

Юзвюк

«Трынь-трава, трынь-трава», —
Вясковыя гукі.
Пры ГП я згуртаваў
Адэптаў навукі.

Хор

Дзякуе ў вёсцы малы і стары
За навуковыя календары.

ЧАСТКА ЧАЦВЁРТАЯ

Хор

Дэмакратыя асновай...

Вядучы

Згодна з чынам, стажам
Хай інструктар ГП слова
Тут таксама скажа.

Яновіч

Мне зганяюць сон умовы
Нашыя цяплічныя.
Трэ' нам выйсці ў годзе новым
На шляхі касмічныя.

Хор

Нездарма ідзе праз вёскі
Чутка найнавейшая:
Месяц сцеражэ Твардоўскі
З хлопцамі «тутэйшымі».

Яновіч

Пад сталом ляжыць клубок,
На стале драперыя.
Быў б й на Месяцы гурток,
Калі б мне даверылі.

ЧАСТКА ПЯТАЯ

Хор

Дэмакратыя асновай..

Вядучы

Усіх мы роўна дзелім.
Па чарзе хай мае слова
Сакратар аддзела.

Хлябіч

Ці пярэсты, ці рабы,
Абы праца пільна.
Летам ведаю — грыбы,
А зімою — фільмы!

На талерцы ляжаць сьледзі,
У вазе — пячэнне.
Калі чаго не дагледзеў,
Прашу прабачэння.

ЧАСТКА ШОСТАЯ

Хор

Дэмакратыя асновай,
Скажам з агаворкай...

Вядучы

Заключнае скажа слова
Нам літпрыбудоўка.

Барскі

О, мне дажыць бы да гэткай уцехі,
Каб нашы трапілі вершы пад стрэхі,
Каб за кудзеляй сялянкі прысеўшы,
Песні любімыя В. Шведа спеўшы,
Пра дзедаў мову, тую, якая
Найпрыгажэйшаю была вякамі,
І пра дзяўчыну, што з Хірасімы,
Каб ля мяне не прайшлі яны міма,
Каб і мае ўзялі вершы сялянкі,
Каб іх чыталі ад змроку да ранку.

ЭПІЛОГ

Усе (стоячы)

Паднімем жа чарку
І вып'ем за тое,
Каб праца йшла шпарка
Пашыраным строем.

Каб усе жылі ў згодзе,
Каб сцэзлі нялады,
Каб з чашае працы
Народ быў наш рады.

